

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง คำพ้องรูป  
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง มหัตศรรย์สร้างสรรค์งานเขียน  
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำพ้องรูป  
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

**คำพ้อง** หมายถึง คำที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือซ้ำกัน เช่น เขียนเหมือนกัน หรือออกเสียงเหมือนกัน หรือเหมือนกันทั้งรูปและเสียง แต่มีความหมายต่างกัน ซึ่งจะพิจารณาตามเนื้อความของคำที่เกี่ยวข้องกับคำพ้อง หรือคำที่เขียนต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน

**ประเภทของคำพ้อง** ได้แก่

- ๑) คำพ้องรูป
- ๒) คำพ้องเสียง
- ๓) คำพ้องความหมาย

**คำพ้องรูป** คือ คำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงต่างกันและความหมายก็ต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่น ๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้นหมายถึงอะไรแล้วจึงอ่านให้ถูกต้อง

**ตัวอย่างคำพ้องรูป**

ในเพลงนี้ฉันว่าควรจะเพล ๆ เรื่องการทะเลาะกันได้แล้วประเทศชาติจะได้สงบ

เพล	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล, คราว, เวลา
เพล	อ่านว่า เพล	หมายถึง	เบาลง, แขนสำหรับ สอดในตุ้มรถหรือ ตุ้มเกวียน
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-กะ-เป้า	หมายถึง	ชื่อปลาชนิดหนึ่ง
ปักเป้า	อ่านว่า ปัก-เป้า	หมายถึง	ชื่อวาวชนิดหนึ่ง
สมาธิ	อ่านว่า สะ-มา-ติ	หมายถึง	การสำรวมใจให้มั่น
สมาธิ	อ่านว่า สะ-หมาด	หมายถึง	ทาน้ำขจัดสมาธิ
สระ	อ่านว่า สะ	หมายถึง	แอ่งน้ำขนาดใหญ่
สระ	อ่านว่า สะ-หระ	หมายถึง	อักษรแทนเสียง สระ

## ตัวอย่างคำพ้องรูป

กระบวนหนึ่งตัวเขียนไม่เปลี่ยนแปลง      แต่อ่านแยกสองความตามวิถี  
วัดเขมาโกศเขมาเพลาก็มี      แต่ที่นี้ไปถึงป่าเพลายืน  
ที่ริมเชิงเสลาภูเขาใหญ่      ล้วนกอไผ่ลำส้างเสลาเห็น  
หัดโบกปูนใบเสมากว่าจะเป็น      หน้าโฮเต็ลปลูกเสมาดูเพราะตา

ผู้ประพันธ์ : พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

เขมา	อ่านว่า (เข-มา)	หมายถึง	เกษม ความสบายใจ ความพ้นภัย
เขมา	อ่านว่า ขะ-เหมา	หมายถึง	ดำ, ชื่อโกฐชนิดหนึ่งใช้เป็น เครื่องยาไทย
เพลา	อ่านว่า เพ-ลา	หมายถึง	กาล, คราว, เวลา
เพลา	อ่านว่า เพลา	หมายถึง	เบาลง, แกนสำหรับสอดในคุมรถ หรือคุมเกวียน
เสลา	อ่านว่า เส-ลา	หมายถึง	ภูเขา
เสลา	อ่านว่า สะ-เหล่า	หมายถึง	สวยงาม, หรือต้นไม้ชนิดหนึ่ง
เสมา	อ่านว่า เส-มา	หมายถึง	สีมา เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์
เสมา	สะ-เหมา	หมายถึง	หญ้า

ปรับปรุงมาจาก WWW.SAHAWICHA.COM